Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0156

Finančna pismenost in vzpon finančnih vplivnežev z vidika unije prihrankov in naložb

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 30. aprila 2026 o finančni pismenosti in vzponu finančnih vplivnežev z vidika unije prihrankov in naložb (2025/2209(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju poročila skupine G20/Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj – Mednarodne mreže za finančno izobraževanje (OECD-INFE) o finančni pismenosti odraslih v državah skupine G20, objavljenega 8. julija 2017,

– ob upoštevanju Direktive (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere[1],

– ob upoštevanju okvira EU/OECD za finančne kompetence za odrasle v Evropski uniji, objavljenega 11. januarja 2022,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah)[2],

– ob upoštevanju tematskega poročila skupnega odbora evropskih nadzornih organov o nacionalnih pobudah za finančno izobraževanje o digitalizaciji s poudarkom na kibernetski varnosti, prevarah in goljufijah, objavljenega 12. januarja 2023,

– ob upoštevanju dokumenta možganskega trusta Bruegel z naslovom *The state of financial knowledge in the European Union* (Stanje na

---

1 UL L 303, 28.11.2018, str. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.
2 UL L 277, 27.10.2022, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

področju finančnega znanja v Evropski uniji), objavljenega februarja 2024,

– ob upoštevanju raziskave Flash Eurobarometer 525 o spremljanju ravni finančne pismenosti v EU, ki jo je opravila Komisija in je bila objavljena julija 2023,

– ob upoštevanju okvira EU/OECD za finančno usposobljenost otrok in mladih v Evropski uniji, objavljenega 2. oktobra 2023,

– ob upoštevanju dokumenta, ki ga je 6. februarja 2024 objavil Evropski organ za vrednostne papirje in trge, z naslovom *Warning – For people posting Investment Recommendation on social media* (Opozorilo za osebe, ki objavljajo naložbena priporočila v družbenih medijih),

– ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 14. maja 2024 o finančni pismenosti,

– ob upoštevanju poročila OECD z dne 27. junija 2024 z naslovom *PISA 2022 Results (Volume IV): How Financially Smart Are Students?* (Rezultati PISA 2022: Kako pametni so študenti pri financah?“),

– ob upoštevanju končnih poročil odbora Mednarodnega združenja nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) iz maja 2025 z naslovi *Finfluencers* (Finančni vplivneži), *Online Initiative Trading Practices: Copy Trading, Mirror Trading, Social Trading* (Trgovalne prakse na podlagi spletnih pobud – posnemovalno trgovanje, zrcalno trgovanje in družbeno trgovanje) in *Digital Engagement Practices* (Prakse digitalne interakcije),

– ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o finančni pismenosti in izobraževanju Evropejcev, sprejetega 17. julija 2025,

– ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. septembra 2025 o strategiji za finančno pismenost v EU (COM(2025)0681),

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za kulturo in izobraževanje,

– ob upoštevanju poročila Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A10-0082/2026),

A. ker je finančna pismenost bistvena življenjska veščina in temeljni instrument, s katerim lahko državljani boljše upravljajo svoj osebni in družinski proračun, produktivno vlagajo in se podjetniško udejstvujejo ter se tako informirano in ustrezno odločajo o varčevanju, načrtovanju upokojitve ter drugih ciljih in naložbah; ker je finančna pismenost bistvena za preprečevanje goljufij,

dezinformacij in prezadolženosti, zato mora vključevati zanesljivo znanje o digitalnih financah, kibernetski varnosti in prepoznavanju spletnih finančnih prevar; ker bi morale imeti pri tem ključno vlogo javne institucije, zlasti neodvisni regulatorji, in civilna družba;

B. ker bi se z zmanjšanjem pretirane zapletenosti pravnega okvira, ki ureja finančni sistem, izboljšala njegova dostopnost;

C. ker finančna pismenost ljudem omogoča, da dolg, finančne trge, obdavčitev in zavarovanje razumejo kot orodje za obvladovanje tveganj, kar jim pomaga pri obvladovanju finančnih tveganj, informiranem odločanju in načrtovanju upokojitve; ker zato razumevanje, kako denar deluje, ne bi smelo biti nekaj izjemnega, temveč nujen pogoj za osebno finančno svobodo; ker dokazi kažejo, da obstaja povezava med višjo ravnjo finančne pismenosti in večjo finančno vključenostjo; ker je finančna pismenost pojem, ki je usmerjen v rezultate, pri čemer se merijo finančna ozaveščenost, znanje, spretnosti, odnos in vedenje, ki so potrebni za sprejemanje preudarnih finančnih odločitev in nazadnje za doseganje finančne blaginje;

D. ker lahko višja raven finančne pismenosti državljane spodbudi k učinkovitejšemu varčevanju, pametnejšim naložbam in dejavnemu sodelovanju na kapitalskih trgih, s čimer se spodbujajo vključujoča rast in inovacije v vseh državah članicah, prispeva k makroekonomski stabilnosti in zmanjšujejo neenakosti;

E. ker raziskava Flash Eurobarometer Komisije o finančni pismenosti v EU iz leta 2023 dokazuje, da je treba izboljšati finančno pismenost v Evropi, saj rezultati kažejo, da le 18 % državljanov EU izkazuje visoko raven finančne pismenosti, pri čemer so med posameznimi državami članicami velike razlike – delež državljanov, ki izkazujejo visoko raven finančne pismenosti, se giblje od 11 % v dveh državah do več kot 25 % v samo štirih državah;

F. ker po ugotovitvah Eurobarometra skoraj polovica odraslih v EU nima zadostnih prihrankov za nujne primere, da bi pokrila trimesečne življenjske stroške, 16 % pa je brez kakršnih koli prihrankov za nujne primere; ker ti dejavniki skupaj z veliko odvisnostjo od potrošniških kreditov v nekaterih regijah povečujejo tveganje za prezadolženost, slabijo sposobnost gospodinjstev za odzivanje na nenadne dogodke ter lahko negativno vplivajo na ekonomsko in socialno kohezijo ter zmožnost usmerjanja prihrankov v produktivne naložbe v realnem gospodarstvu;

G. ker glede na nedavno raziskavo Eurobarometer iz leta 2023 le 38 % anketirancev verjame, da so naložbeni nasveti, ki jih prejmejo od svoje banke, zavarovalnice ali finančnih posrednikov, predvsem v njihovem najboljšem interesu, 45 % anketirancev pa tem nasvetom ne zaupa;

H. ker ugotovitve nedavnih evropskih raziskav kažejo, da lahko v povprečju vsak drugi odrasli v EU pravilno odgovori na vsaj tri od petih osnovnih vprašanj, ki se nanašajo na finančno znanje, kar kaže na trdovratne vrzeli pri razumevanju inflacije, obrestnih obresti, koncepta tveganja in donosa ter razpršenosti; ker je pomembno upoštevati te raziskave, da bi opredelili ključne finančne veščine in morebitne naknadne ukrepe;

I. ker svetovni obeti glede malih vlagateljev (*Global Retain Investor Outlook*) za leto 2024 kažejo, da je finančno znanje kratkoročno in dolgoročno negativno povezano s finančno nestabilnostjo, kar pomeni, da je bolj verjetno, da bodo imeli posamezniki z boljšim finančnim znanjem ustrezna sredstva za upokojitev;

J. ker nezadostna finančna pismenost nesorazmerno zadeva ženske, mlade in starejše, pa tudi tiste z nižjimi dohodki ali omejeno formalno izobrazbo ter najranljivejše družbene skupine;

K. ker boljša finančna pismenost prispeva k vključevanju v družbo in zmanjševanju neenakosti ter podpira in opolnomoča ranljive ali marginalizirane skupine;

L. ker je udeležba malih vlagateljev na kapitalskih trgih v državah članicah še vedno neenakomerna, večja finančna pismenost pa je povezana z večjo finančno odpornostjo in uporabo naložb;

M. ker študije kažejo, da zlasti vlagatelji generacije Z (tj. osebe, rojene med letoma 1997 in 2012) za pridobivanje informacij o naložbah in finančnih vprašanjih uporabljajo predvsem družbene medije, iskanje po internetu in osebne stike; ker je v svetovnih obetih glede malih vlagateljev za leto 2024 (*Global Retain Investor Outlook*) navedeno, da so družbeni mediji postali prevladujoč vir informacij za mlajše starostne skupine;

N. ker se z digitalnim prehodom razširja dostop do varčevalnih in naložbenih produktov, hkrati pa povečuje izpostavljenost državljanov agresivnim strategijam trženja in spletnim goljufijam, zato digitalizacija pomeni tako priložnost kot tveganje;

O. ker je lahko politika EU na področju finančni pismenosti uspešna le, če jo spremljajo lahko dostopni in tveganju primerni finančni instrumenti;

P. ker so se platforme za javno-zasebno sodelovanje in vseevropske pobude izkazale za učinkovite pri mobilizaciji šol, civilne družbe in zadevnega sektorja v državah članicah;

Q. ker je finančna pismenost podjetnikov ter malih in srednjih podjetij ključen, vendar podcenjen vidik odpornosti in konkurenčnosti EU, ki zahteva namensko spremljanje in prilagojene programe;

R. ker so z agendo za potrošnike do leta 2030, ki jo je pripravila Komisija, digitalna pravičnost, izvrševanje pravil in čezmejni dostop do maloprodajnih finančnih storitev določeni kot jedro konkurenčnosti, ki vključuje tudi izvajanje strategije EU za finančno pismenost ter uvedbo varčevalnih in naložbenih računov;

S. ker je v agendi za potrošnike do leta 2030 predlagan akt o digitalni pravičnosti, s katerim bi odpravljali temne vzorce, zasvajajočo zasnovo in problematične prakse vplivnežev ter zagotovili večjo zaščito mladoletnikov; ker agenda vključuje napoved akcijskega načrta EU o spletnih goljufijah, katerega cilj je izboljšati preventivne ukrepe, povečati učinkovitost ukrepov kazenskega pregona in okrepiti podporo žrtvam goljufij ter tako dopolniti izvrševanje akta o digitalnih storitvah;

T. ker se družbeni mediji vse pogosteje uporabljajo za razširjanje in izmenjavo informacij o finančnih trgih, naložbenih strategijah in produktih ter razpravo o njih, v zvezi s tem pa vloga finančnih vplivnežev (oz. tako imenovanih finfluencerjev) prinaša nove priložnosti za ozaveščanje in vključevanje, lahko pa pomeni tudi tveganja, kot so nasprotja interesov, zavajajoče oglaševanje, dezinformacije ali goljufiva komunikacija, kar povzroča dejansko tveganje v obliki neustreznih naložb;

U. ker je treba zaradi vse bolj sofisticiranih spletnih finančnih prevar, ki temeljijo zlorabi novih tehnologij in umetne inteligence, izboljšati digitalno finančno pismenost, da bi zagotovili, da potrošniki ne bodo razumeli le osnovnih finančnih konceptov, temveč tudi, kako se zaščititi v vse bolj zapletenem, hitrem in lahko dostopnem digitalnem okolju; ker finančne goljufije, vključno s poskusi finančnih goljufij, spodkopavajo zaupanje v finančni sistem ter kažejo, da imajo spletne platforme in iskalniki posebno odgovornost za prepoznavanje in zmanjševanje tveganj spletnih naložbenih goljufij;

V. ker finančni vplivneži pri podajanju informacij o finančnih zadevah svojemu občinstvu v nekaterih primerih delujejo podobno kot ponudniki medijskih storitev, vendar pri tem ne spoštujejo regulativnih ali samoregulativnih ukrepov, povezanih s preglednostjo in standardi kakovosti komercialnih sporočil ali točnostjo, zanesljivostjo ali verodostojnostjo zagotovljene vsebine;

W. ker so nekatere države članice vplivneže, vključno s finančnimi vplivneži, sicer že začele obravnavati kot ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo v smislu direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, vendar v EU še vedno obstajajo razlike v splošnem zakonodajnem okolju glede vplivnežev;

X. ker je zaupanja vredna, vključujoča in pregledna digitalna komunikacija finančnih vplivnežev ključni pogoj za to, da bo javnost še naprej zaupala v njihovo delo;

Y. ker se digitalni mediji v kratki obliki vse pogosteje uporabljajo kot primarni vir finančnih informacij, ki pa lahko ponuja nezadosten kontekst ali ni dovolj preverjen;

Z. ker sta krepitev in spodbujanje udeležbe na maloprodajnem trgu bistvena za napredek unije prihrankov in naložb EU ter za izboljšanje dolgoročne finančne varnosti in blaginje za vse Evropejce, ki bo tudi zmanjšalo neenakosti;

Finančna pismenost kot skupni cilj in skupna odgovornost

1. se zaveda, da je spodbujanje finančne pismenosti ter izvajanje programov in pobud za finančno pismenost po vsej Evropi ključna in horizontalna prednostna naloga EU in njenih držav članic ter pomemben pogoj za zagotavljanje enakih finančnih možnosti za njene državljane, saj sedanja nizka raven finančne pismenosti spodkopava konkurenčnost EU, povečuje neenakosti in ovira naložbe malih vlagateljev v realno gospodarstvo in njegovo produktivnost, škoduje medgeneracijski pravičnosti, podjetja, zlasti mala in srednja, prikrajša za dobro obveščeno bazo vlagateljev ter resno ogroža odpornost, blaginjo in neodvisnost gospodinjstev, hkrati pa upočasnjuje zmožnost malih naložb, da bi v celoti izkoristile kapitalske trge, ter povečuje dovzetnost državljanov za prevare in zavajajoče oglaševanje;

2. poudarja, da boljša finančna pismenost ter razumevanje finančnega sektorja in finančnih institucij posredno prispevata k finančni stabilnosti; poudarja, da bo boljša finančna pismenost državljanom omogočila sprejemanje bolj informiranih odločitev o porabi, prihrankih, pokojninah, naložbah in finančnem načrtovanju za prihodnost, s čimer bo prispevala k ekonomski varnosti;

3. potrjuje, da lahko izboljšanje finančne pismenosti podpre rast EU in pomaga spodbuditi zasebne naložbe ter dopolni namenske naložbene strategije, podprte s trajnostnim javnim financiranjem, za usmerjanje potrebnih naložb za povečanje produktivnosti EU, pospešitev zelenega prehoda, izboljšanje varnosti in industrijske suverenosti EU ter ustvarjanje kakovostnih delovnih mest;

4. spodbuja države članice, naj posodobijo priporočilo Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje[3] tako, da bo finančna pismenost opredeljena kot neodvisna ključna kompetenca;

5. meni, da so se ukrepi, sprejeti na ravni držav članic, kadar so dobro usklajeni s Komisijo, izkazali za najučinkovitejše pri spodbujanju udeležbe malih vlagateljev na kapitalskih trgih, tudi prek pokojninskih sistemov; meni, da se lahko z opolnomočenjem malih vlagateljev, da sami odločajo, kako in kam želijo razporediti svoje

---

[3] Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (UL C 189, 4.6.2018, str. 1).

prihranke, in z izboljšanjem njihove finančne pismenosti spodbuja večja udeležba na trgu;

6. poudarja, da je finančno izobraževanje sicer glavno orodje za neposredno povečanje finančne pismenosti, vendar ga je treba dopolniti s potrebnimi regulativnimi zaščitami in proaktivnimi ukrepi iz sektorja finančnih storitev, tudi z varstvom potrošnikov in preprečevanjem goljufij;

7. poudarja, da se finančni sektor vse bolj digitalizira in da morajo biti digitalne spretnosti bistveni del finančnega izobraževanja ali ga dopolnjevati; v zvezi s tem ugotavlja, da je treba orodja za finančno izobraževanje dosledno posodabljati, da bi upoštevali digitalni napredek;

8. spodbuja države članice, naj v šolske učne načrte na vseh ravneh formalnega izobraževanja kot dopolnilo digitalnemu in medijskemu izobraževanju in vzporedno s formalnimi programi vključijo projekte za finančno pismenost, ki bodo ustrezali starosti, hkrati pa naj podprejo pobude za podporo učiteljem; zato spodbuja vzpostavitev mrež za usposabljanje učiteljev, ki bi jih podpirala EU, da bi spodbujali dosledne in visokokakovostne metode poučevanja finančne pismenosti po vsej EU, ki bi temeljile na primerih dobre prakse iz držav članic; poudarja, da so države članice, ki vključujejo finančno izobraževanje v nacionalne učne načrte, med najuspešnejšimi v raziskavah EU o finančni pismenosti;

9. spodbuja države članice, naj izvajajo izobraževalne pobude, primerne za vsa življenjska obdobja, da bi spodbudile vseživljenjsko učenje; se zaveda, da bi morale biti te spodbude usklajene s pomembnimi mejniki v življenju, kot so dokončanje določenih stopenj formalnega izobraževanja, nakup prve nepremičnine ali skorajšnja upokojitev, da bi bil učinek tovrstnih pobud čim večji;

10. poudarja, da je pomembno varovati načeli neodvisnosti in preglednosti pri spodbujanju ukrepov ali pobud na področju finančnega izobraževanja;

11. predlaga, naj se oblikuje evropski okvir naprednih finančnih kompetenc za odrasle kot razširitev že obstoječega skupnega okvira z moduli o osebnem finančnem načrtovanju, primerjavi produktov, tveganju in diverzifikaciji ter trajnostnih naložbah in z nacionalnimi platformami za učenje;

12. poziva države članice, naj z ustreznimi političnimi ukrepi spodbujajo finančno izobraževanje na delovnem mestu, vseživljenjsko izobraževanje in programe, namenjene finančnemu dobremu počutju, da bi se izboljšalo informirano odločanje, zlasti kar zadeva pokojnine, srednje- in dolgoročno varčevanje in vlaganje, dodatno pokojninsko zavarovanje in načrtovanje osebnega proračuna; v zvezi s tem poudarja vlogo civilne družbe, zlasti organizacij malih vlagateljev, in

ustreznih socialnih partnerjev pri podpiranju in izvajanju teh ukrepov ter potrebo po učinkovitem obveščanju državljanov o njihovih pokojninah in pričakovanih dohodkih;

13. močno spodbuja države članice, naj sodelujejo pri preverjanju finančne pismenosti mladih v okviru Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev OECD (PISA) in vzpostavijo redne raziskave, namenjene odraslim; ponovno poudarja, da je finančna pismenost pojem, ki temelji na rezultatih, in da bi morale imeti nacionalne strategije jasne in merljive kazalnike napredka, ki bi temeljili na naboru orodij OECD/INFE za merjenje finančne pismenosti in finančne vključenosti[4]; poleg tega ugotavlja, da bi bilo treba z določanjem ciljev in rezultatov spodbujati nacionalno odgovornost za strategije; svetuje Komisiji in državam članicam, naj v strategije za finančno pismenost vključijo določeno stopnjo prožnosti, da jih bo mogoče prilagoditi na podlagi ugotovitev morebitne ocene učinkovitosti;

14. ponovno poudarja, da so potrebne prilagojene pobude, osredotočene na skupnost, in zavrača miselnost enotnega pristopa za vse; ugotavlja, da bi morale te pobude temeljiti na nacionalnih ukrepih in biti skladne z različnimi ravnmi finančne pismenosti v različnih okvirih, kar bi pripomoglo k širšemu in doslednejšemu izboljšanju finančnega znanja; opozarja na položaj žensk, mladih, starejših, invalidov in oseb z okvarami ter ljudi s podeželskih območij in podarja, da je treba mobilizirati socialne partnerje, sindikate, organizacije malih vlagateljev, trgovinske zbornice, sektor finančne tehnologije in gibanja civilne družbe ter sektor finančnih storitev, da bi se skupaj poskusili odzvati na take specifične potrebe in razviti konkretne projekte, ki bodo čim bližje državljanom in skupnostim, zlasti državljanom, ki so finančno manj pismeni in so zato najbolj izpostavljeni finančnim pretresom in bolj dovzetni za finančne goljufije; poziva, naj se vzpostavijo namenski in ciljno usmerjeni programi za najranljivejše skupine, tudi programi zunaj formalnega izobraževanja;

15. ugotavlja, da so mladi izpostavljeni finančnim storitvam ter da se jim te oglašujejo in ponujajo v vse zgodnejših letih prek več kanalov, in sicer družbenih medijev, kar kaže, da je treba finančno pismenost spodbujati že v zgodnji fazi;

16. poudarja, da je potrebno ciljno usmerjeno izobraževanje o spletnih finančnih prevarah, vključno o piramidnih shemah, shemah „dvigni in prodaj“ ter goljufivih naložbenih skupnostih; poudarja, da je treba

---

4 OECD (2022), *OECD/INFE Toolkit for Measuring Financial Literacy and Financial Inclusion 2022* (Zbirka orodij OECD/INFE za merjenje finančne pismenosti in finančne vključenosti za leto 2022), OECD Publishing, Pariz, 2022.

glede na široko razširjeno finančno ranljivost ozaveščati državljane o tveganjih, povezanih z zadolženostjo;

17. poziva, naj se sprejmejo ukrepi za izboljšanje finančne pismenosti in podjetniških spretnosti oseb, ki ustanavljajo nova podjetja, s posebnim poudarkom na podjetnikih iz prikrajšanih okolij, tudi tistih, ki so znanja pridobili zunaj tradicionalnega izobraževalnega sistema;

18. spodbuja države članice, naj omogočijo in pospešujejo sisteme mikrokvalifikacij za olajševalce učenja odraslih (vodje skupnosti, socialne delavce, predstavnike sindikatov);

19. poziva Komisijo, naj razširi ukrepe za izobraževanje odraslih v okviru programa Erasmus+ in ustrezne sklope programa Digitalna Evropa, da bi državam članicam pomagala oblikovati starosti primerne tečaje digitalne in finančne pismenosti ter zagotovila, da bodo lahko starejši državljani in drugi ranljivi odrasli varno uporabljali spletno bančništvo, mobilna plačila in digitalne komunikacijske kanale;

20. poudarja, da je raven finančne pismenosti še vedno nesorazmerno nizka med ženskami, saj je med Evropejci z nizko stopnjo finančne pismenosti 60 % žensk; zato poudarja, da je nujno treba odpraviti vrzel v finančni pismenosti in plačno vrzel med spoloma, da bi ekonomsko opolnomočili ženske in omogočili njihovo polno udeležbo v družbi; poziva EU in njene države članice, naj ženskam zagotovijo dostop do orodij, virov in priložnosti, potrebnih za uspeh, zlasti v sektorjih, v katerih so še vedno premalo zastopane;

21. ugotavlja, da je mogoče s finančnim izobraževanjem učencev, dijakov, študentov in mladih odraslih izboljšati tudi finančno znanje tistih, ki so del njihovega neposrednega kroga, kar kaže na morebiten multiplikacijski učinek, povezan s finančnim izobraževanjem, osredotočenim na mlade;

22. poudarja, da je za finančno pismenost potreben dostop do financ, zato poziva pristojne nacionalne in evropske organe, zlasti organe za nadzor, naj izvršujejo veljavno zakonodajo, da bodo finančni instrumenti, ki so na voljo na trgu, zlahka dostopni, primerni z vidika tveganja in davčno privlačni ter da bodo na voljo tudi vse potrebne informacije o njihovih pogojih, in sicer v pregledni in razumljivi obliki;

23. se zaveda, da je veljavni finančni okvir o finančnih storitvah sicer namenjen izboljšanju preglednosti, zaščite in razkritja, a je pogosto prezapleten da bi lahko z njimi podprli resnično informirane odločitve povprečne osebe; priznava pomen zagotavljanja, da državljani EU razumejo finančne produkte, in poudarja, da pobude za finančno izobraževanje ne morejo nadomestiti potrebe po trdnem okviru za zaščito vlagateljev;

24. poudarja, da je javna podpora v obliki ustreznih davčnih politik pomembna za pobude za finančno pismenost, ki jih spodbujajo ponudniki finančnih storitev in deležniki iz sektorja, in ima zanje dodano vrednost;

25. priznava, da so podjetja EU ključni akterji pri celovitem pristopu k izboljšanju finančne pismenosti v EU in da pomembno prispevajo k finančnemu zdravju državljanov;

26. poudarja, da bi morali pri pobudah EU in nacionalnih pobudah za finančno pismenost dati prednost tistim, ki so osredotočene na regije z nizko gospodarsko rastjo, nizkimi prihranki in visoko zadolženostjo iz naslova potrošniških kreditov, kjer je tveganje prezadolženosti gospodinjstev večje;

27. poudarja, da krepitev finančne pismenosti ni mogoča brez boljšega dostopa do financ za državljane; poziva, naj se oblikujejo dostopnejši finančni instrumenti za vse državljane, zlasti tiste, ki iščejo priložnost za svoje prve naložbe; zahteva, naj se izvršuje veljavna zakonodaja, da bi bili finančni instrumenti zlahka dostopni in da bi imeli državljani na voljo potrebne informacije, ki so pregledne in razumljive; v zvezi s tem pozdravlja predlog Komisije o varčevalnem in naložbenem računu kot podpornem ukrepu za ustvarjanje boljših finančnih priložnosti za državljane, ki želijo vlagati, in poziva, naj bodo ti instrumenti na voljo v vseh državah članicah kot del okvira, namenjenega oblikovanju naložbene kulture v EU;

28. predlaga, naj se vzpostavi prostovoljna vseevropska mreža deležnikov in pristojnih organov na nacionalni in evropski ravni, ki bo temeljila na konkretnih prečnih in celostnih rešitvah, s katerimi bi izboljšali raven finančne pismenosti in vplivali na dolgoročne spremembe vedenja na področjih, kot so načrtovanje porabe sredstev, varčevanje in izbira ustreznih finančnih produktov, vključno z raziskavami o obstoječih vrzelih v znanju; poudarja, da mora ta mreža ostati tehnično orodje brez političnega ali poslovnega vmešavanja in bi morala imeti pregledno strukturo upravljanja, poudarja, da se je pri tem treba izogibati ustvarjanju novih stalnih birokratskih struktur in čim bolj omejiti uporabo dragih zunanjih svetovanj, da bodo razpoložljiva sredstva namenjena predvsem storitvam in projektom, ki so neposredno usmerjeni k državljanom EU;

29. pozdravlja zavezo Komisije, da bo organizirala redne delavnice, s katerimi bo spodbujala vzpostavitev podobne vseevropske mreže in skupnosti strokovnjakov za finančno pismenost iz zasebnega sektorja in neprofitnih organizacij; poudarja, da so primeri dobre prakse, kodeksi ravnanja in vodilna načela o finančni pismenosti ne bi smeli razvijati ločeno; zato poziva Komisijo, naj razmisli o priložnostni ali stalni vključitvi vladnih agencij in pristojnih nacionalnih organov v to skupnost;

30. poudarja, da naložbe v finančno pismenost prinašajo visoke donose v zvezi z gospodarsko rastjo ter krepitvijo financ posameznikov in podjetij ter javnih financ; zato pozdravlja pilotni projekt o finančni pismenosti, ki je bil nedavno odobren v okviru proračuna EU za leto 2026;

31. poudarja, da bi bilo treba na ravni držav članic in EU vse strategije razvijati in izvajati ob tesnem usklajevanju med javnimi organi, organizacijami državljanov, univerzami, sindikati in zasebnimi deležniki; poudarja, da bi bilo treba pri ukrepih, ki jih pripravijo nacionalne vlade in Komisija, upoštevati vlogo udeležencev na trgu;

32. poziva države članice, naj v svoje strategije za finančno vključenost vključijo kazalnike finančne pismenosti ter z inovativnimi pravnimi in upravnimi instrumenti spodbujajo varčevanje in zasebne naložbe;

33. poziva Svet, naj izda priporočilo o določitvi skupnih načel in minimalnih standardov za finančno izobraževanje, ki bo temeljilo na pristopu, ki vključuje sodelovanje med javnim sektorjem in zasebnimi akterji; predlaga, naj referenčna točka EU za zbiranje primerov dobre prakse, študij in orodij sistematično vključuje prispevke univerz, organizacij civilne družbe, možganskih trustov in finančnih institucij, ki že spodbujajo uspešne pobude;

Finančna pismenost kot temelj unije prihrankov in naložb

34. pozdravlja sporočilo Komisije z dne 30. septembra 2025 o strategiji za finančno pismenost v EU in je seznanjen z njenimi štirimi stebri, pri čemer poudarja, da je treba tako pomembno pobudo čim prej po potrebi dopolniti s konkretnimi ukrepi;

35. pozdravlja namero Komisije, da bo organizirala obsežno komunikacijsko kampanjo in kampanjo na družbenih medijih o finančni pismenosti, kot je zapisano v strategiji EU za finančno pismenost; meni, da bi takšna kampanja morala biti stalna, večjezična in vseevropska, razvita v sodelovanju z nacionalnimi organi, javnimi radiotelevizijskimi postajami, kulturnimi mrežami in neodvisnimi organizacijami za preverjanje dejstev, katere cilj bo razkriti finančne dezinformacije, spodbujati varno spletno vedenje in opozarjati državljane, zlasti mlade in starejše, na razširjene finančne prevare; meni, da bi morali pristojni nacionalni organi izvajati ciljno usmerjeno ozaveščanje prek družbenih in tradicionalnih medijev, da bi povečali ozaveščenost in izboljšali finančno pismenost;

36. opozarja, da je Evropski svet pozval, naj se že v šolah uvedejo nujni ukrepi za spodbujanje finančne pismenosti v družbi; poudarja, da so nova strategija EU za finančno pismenost in v njej določeni ukrepi namenjeni znatnemu izboljšanju ravni finančne izobrazbe po vsej Evropi in bi jih bilo treba izkoristiti kot orodje za spodbujanje gospodarske rasti in konkurenčnosti, pa tudi finančne enakosti in enakih možnosti;

37. ugotavlja, da je strategija Komisije za finančno pismenost v okviru unije prihrankov in naložb usmerjena predvsem v konkurenčnost ter sprostitev prihrankov in naložb, vendar poudarja, da bi morala tudi vključevati spodbujanje enakih možnosti in finančnega opolnomočenja vseh državljanov; poziva h konkretnim ukrepom, s katerimi bi državljanom, zlasti tistim iz najranljivejših skupin, omogočili, da ustvarjajo, upravljajo in povečujejo svoje premoženje; poziva, naj se finančna pismenost obravnava celovito in naj se uporabi kot orodje za spodbujanje gospodarske rasti, konkurenčnosti ter finančne enakosti in enakih možnosti;

38. poudarja, kako pomembno je, da nacionalne in evropske strategije za finančno pismenost temeljijo na ustreznih dokazih in analizah, prilagojenih posebnim značilnostim posamezne jurisdikcije; opozarja, da je treba finančno pismenost sistematsko spremljati in ocenjevati, da bi se zagotovili primerljivi podatki za ocenjevanje napredka skozi čas, ter poudarja, kako pomembno je učenje na podlagi primerov dobre prakse v posameznih državah članicah;

39. poziva Komisijo, naj podjetništvo vključi v strategijo za finančno pismenost in nabor orodij, da bodo lahko države članice bolje usklajevale ta vidik;

40. podpira cilj o uresničitvi akcijskega načrta EU o spletnih finančnih goljufijah in opozarja, da je treba visoke stopnje finančnih goljufij odpravljati z zanesljivimi preventivnimi in blažilnimi ukrepi na regulativni, nadzorni in upravni ravni;

41. poudarja, da se je treba osredotočiti na pokojninsko pismenost, da bi prispevali k pokojninski varnosti državljanov v EU in zagotovili, da se državljani EU zavedajo pomena javnih zakonsko določenih pokojnin, poklicnih pokojnin in dodatnih osebnih pokojnin; opozarja na pomen zavarovalnih in pokojninskih produktov kot varčevalnih kanalov, ki koristijo tako finančnemu zdravju in varnosti državljanov kot konkurenčnim kapitalskim trgom ter spodbujajo razvoj unije prihrankov in naložb;

42. poziva Komisijo in evropske nadzorne organe, naj vzpostavijo zbirko EU s pobudami EU in nacionalnimi pobudami za finančno izobraževanje, ki bo omogočala iskanje in bo dostopna, ter jo vzdržujejo, razširjajo in redno posodabljajo, kot je opisano v sporočilu Komisije, zbirka pa naj vključuje primere dobrih praks v zvezi s programi na delovnem mestu, projekti vključevanja mladih in pristopi, ki temeljijo na skupnosti, saj bo tako podpirala širjenje dobrih primerov iz držav članic; poudarja, da bi morala ta zbirka temeljiti na obstoječih platformah in infrastrukturah in bi morala čim bolj izkoristiti obstoječe nacionalne in zasebne vire, da bi preprečili podvajanje, ki bi dodatno obremenilo proračun EU; poudarja, da bi se bilo treba osredotočiti na kakovost in primerljivost razpoložljivih informacij; vztraja, da mora imeti ta zbirka poseben razdelek o virih

za kibernetsko varnost in preprečevanje prevar, pripravljen v sodelovanju z nacionalnimi agencijami za kibernetsko varnost; poudarja, da bi morala zbirka vključevati tudi inovativne in preizkušene pobude iz tretjih držav, ki bi se lahko uporabile kot zgled za ukrepe EU, hkrati pa bi morala biti stroškovno učinkovita in ne bi smela ustvarjati dodatnega nepotrebnega upravnega bremena za vključene deležnike;

43. poudarja, da bi morala projekte za finančno pismenost, ki se financirajo ali sofinancirajo s sredstvi EU ali javnih organov, spremljati stroga orodja za ocenjevanje, po potrebi tudi ocene ali vprašalniki, ki bi se uporabili pred pobudo in po njej, da bi se ocenil razvoj finančnega znanja med prejemniki izobraževanja o finančni pismenosti in spremembe vedenja;

44. poziva Komisijo, naj do konca leta 2027 poroča o uporabi in učinkovitosti strategije za finančno pismenost – po potrebi z razčlenitvijo informacij po državah članicah in ciljnih področjih –, med drugim o rezultatih mreže ambasadorjev, predlaganim kodeksom ravnanja in komunikacijsko kampanjo na ravni EU, ter po potrebi predlaga nadaljnje ukrepe; poziva Komisijo, naj te ugotovitve predstavi Parlamentu; poziva Komisijo, naj vsake tri leta objavi poročilo o napredku in/ali raziskavo Eurobarometer o finančni pismenosti;

45. priznava, da je mogoče finančno pismenost pridobiti iz številnih virov in da je ta možnost različnih pristopov koristna; priznava tudi, da državljani že raziskujejo priložnosti za naložbe malih vlagateljev prek produktov, ki so preprosti za uporabo, kot so investicijski skladi, ki kotirajo na borzi, za kar pogosto uporabljajo spletne portale ali digitalne aplikacije; poudarja, da je večja udeležba malih vlagateljev na finančnem trgu koristna za družbo in individualno finančno varnost, če so o udeležbi ustrezno informirani; pozdravlja premik h kulturi naložb med državljanu EU, kar je deloma posledica dejavne uporabe medijev in spletnega udejstvovanja, ter poziva k pospeševanju te kulture;

46. pozdravlja, da je Komisija zavezana doseganju napredka pri poenostavitvi zakonodaje in pričakuje, da bodo njena prizadevanja na tem področju privedla do manjše kompleksnosti finančnih proizvodov, hkrati pa zaščitila visoke standarde varstva vlagateljev; poziva Komisijo, naj načela svoje strategije za finančno izobraževanje in načela sorazmernosti, subsidiarnosti in analize na podlagi dokazov, upošteva pri morebitnih pobudah za regulativni okvir na področju bančništva, finančnih trgov in zavarovanja ter tako zagotovi, da se bosta s temi ukrepi izboljšali preglednost in razumljivost finančnih produktov za končne uporabnike, ne da bi bila pri tem ogrožena sedanja raven varstva potrošnikov in vlagateljev; meni tudi, da je pomembno ta načela upoštevati pri načrtovanem

izobraževalnem svežnju, predvidenem v delovnem programu Komisije za leto 2026;

47. poudarja, da je treba sistematično uskladiti politike na področju finančne pismenosti, pravila o zaščiti malih vlagateljev, evropski načrt za prihranke in naložbene račune, druge pobude v okviru unije prihrankov in naložb ter predpise o bančništvu in finančnih trgih, da bi zagotovili varstvo potrošnikov in državljanom ponudili pregledne finančne produkte, ki so primerni z vidika tveganja, hkrati pa so zlahka dostopni;

48. poudarja, da mora finančna pismenost zajemati tudi znanja in spretnosti na področju kibernetske varnosti, vključno s prepoznavanjem ribarjenja, spletnih prevar in goljufij, ustvarjenih z umetno inteligenco, ter poziva Komisijo, naj svoji strategiji za finančno pismenost in kibernetsko varnost poveže z usklajenimi kampanjami ozaveščanja javnosti;

49. podpira, da se na podlagi mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o finančni pismenosti in izobraževanju Evropejcev z dne 16. julija 2025 določi vsakoletni evropski dan finančnega izobraževanja, da bi spodbujali tekoče pobude za ozaveščanje;

50. ponovno poziva k sistematični skladnosti z zakonodajnimi instrumenti, ki niso omejeni na finančne storitve in bančni sektor, in poudarja, da je pomembno zagotoviti, da se bodo vprašanja finančne pismenosti upoštevala pri izvrševanju prihodnjega akta o digitalni pravičnosti in akta o digitalnih storitvah, da bodo z dolžnostmi platform in pravili potrošniškega prava podprti rezultati na področju pismenosti in varna digitalna naložbena pot;

51. ugotavlja, da digitalna revolucija, ki jo prinaša umetna inteligenca, ponuja priložnost za združevanje finančnega izobraževanja z digitalno pismenostjo, kar omogoča prilagoditev finančnega izobraževanja z uporabo umetne inteligence in različnih digitalnih orodij; poziva Komisijo, naj v poročilu, ki ga bo predložila Parlamentu, preuči potencial, tveganja in omejitve umetne inteligence pri spodbujanju finančne pismenosti, vključno s personaliziranimi izobraževalnimi orodji, ki temeljijo na umetni inteligenci in so prilagojena različnim potrebam uporabnikov, ter uporabo tehnologije umetne inteligence za odkrivanje goljufij, prevar, globokih ponaredkov in drugih groženj, ustvarjenih z umetno inteligenco;

52. poudarja, da se lahko z umetno inteligenco podpre razširitev cenovno dostopnega finančnega svetovanja, omogoči avtomatizirano ustvarjanje personaliziranega portfelja, razširijo programi finančnega izobraževanja in podpre zagotavljanje prilagojenih dregljajev za spodbujanje vedenj, ki so optimizirana glede na finančne cilje posameznika; poudarja, da so lahko orodja umetne inteligence

povezana tudi z znatnimi tveganji, odvisno od tega, kako jih finančni vplivneži uporabljajo; poziva Komisijo, naj skrbno preuči, kako obravnavati vpliv umetne inteligence v zvezi s tem, in ublažiti morebitna tveganja, tudi v zvezi z uporabo osebnih podatkov;

53. spodbuja Komisijo, naj nacionalne sisteme za primerjavo varčevalnih in naložbenih računov vključi v mehanizem EU za primerjavo, v okviru katerega bodo na voljo primerjalni kalkulatorji skupnih provizij in vizualna pojasnila o vidikih, kot so med drugim tveganje in donos, obrestno obrestovanje, inflacija in provizije;

54. v zvezi s tem ponovno poudarja, da je prenosljivost varčevalnih in naložbenih računov med ponudniki in prek meja pomembna za doseganje ciljev unije prihrankov in naložb in povečanje finančne zavesti in pismenosti; v zvezi s tem se zaveda, da bi morala biti prenosljivost varčevalnih in naložbenih računov v EU cenovno ugodna in ne bi smela povzročiti obdavčljivih dogodkov;

55. poziva Komisijo, naj temeljito oceni možnost priprave celovitega poročila, da bi ugotovili, ali so potrebne ciljno usmerjene zakonodajne pobude, s katerimi bi ključno zakonodajo poenostavili in prilagodili političnim ciljem izboljšanja finančne, digitalne, podatkovne in medijske pismenosti, in kakšna bi bila dodana vrednost teh pobud;

56. poudarja pomen pobud in vsebin za finančno pismenost tudi pri obravnavanju učinka naložb, ki temeljijo na standardih družbene odgovornosti podjetij, in sicer okoljskih, socialnih in upravljavskih standardih, na realno gospodarstvo ter njihovo širšo vrednost za družbo;

57. poudarja potencialno dodano vrednost projektov v okviru programa Obzorje Evropa v zvezi s finančno pismenostjo, digitalnim vplivom in zaščito malih vlagateljev, ki so v skladu s potrebo po privabljanju svetovnih talentov na področju vedenjskih financ v EU;

58. poudarja, da je v pobude za finančno izobraževanje pomembno vključevati celovite in z dokazi podprte informacije o kriptosredstvih;

Odgovornost finančnih vplivnežev in digitalizacija za izboljšanje finančne pismenosti v Evropi

59. poudarja, da imajo finančni vplivneži vse večjo vlogo posrednikov finančnih informacij in pogosto nagovarjajo mlado občinstvo, ki prej ni bilo deležno pozornosti; ugotavlja, da bi lahko prispevali k izboljšanju finančne pismenosti, vendar opozarja, da morajo spoštovati obstoječa pravila o finančni promociji in varstvu potrošnikov ter imeti večjo odgovornost do občinstva; priznava, da imajo finančni vplivneži vse vidnejšo vlogo kot glavni posredovalci komercialnih sporočil v zvezi s finančnimi ali investicijskimi storitvami za nekatere skupine;

60. razume, da je z vsebinami v družbenih medijih javnosti zagotovljen dostopen pretok informacij in poudarja, da bi moral biti cilj vseh pobud za finančno pismenost spodbujanje odgovorne in dostopne izmenjave znanja, ne pa omejevanje ustvarjalnosti ali dosega finančnih vplivnežev;

61. ponovno opozarja, da obstaja jasna razlika med finančnimi vplivneži, ki delujejo pregledno, torej tistimi, ki razkrivajo nasprotja interesov in spodbujajo izobraževalne vsebine, ter tistimi, ki ravnajo goljufivo ali zlonamerno, spodbujajo neavtorizirane produkte ali delijo nasvete, za katere niso usposobljeni, ter „finančno izobraževanje“ izrabljajo kot sredstvo, s katerim tudi prek povezav do individualnih ali skupinskih zasebnih kanalov za pošiljanje sporočil prenašajo informacije o špekulativnih produktih, stavah ali igrah na srečo, pri čemer pogosto kršijo pravila EU o zavajajočem oglaševanju in varstvu potrošnikov; priznava, da osnovna dejavnost nekaterih od teh vplivnežev pogosto temelji na privabljanju pozornosti ter lahko vodi do spodbujanja špekulativnih produktov z visokim tveganjem, ki niso primerni za male vlagatelje, zaradi česar je potreben poseben pristop nacionalnih organov in organov EU; zato poudarja, da je v zvezi s tem potrebno učinkovito čezmejno izvrševanje prava EU, ter poudarja vlogo, ki jo ima pri tem mreža za sodelovanje na področju varstva potrošnikov;

62. spodbuja skupnost vplivnežev k finančnemu usposabljanju, da bodo lahko ustvarjali neodvisne vsebine in preverjali zanesljivost informacij; spodbuja države članice, naj finančnim vplivnežem ponudijo usposabljanje o pravnih obveznostih in osnovah finančnega izobraževanja, ki ga izvajajo javni organi in akreditirani ponudniki;

63. ugotavlja, da za finančne svetovalce sicer veljajo stroge regulativne zahteve, vendar lahko finančni vplivneži dejansko delujejo kot „spletni finančni svetovalci“, za katere ne velja noben poseben regulativni okvir, kar omogoča zavajajoče prakse; v zvezi s tem je seznanjen s spremembami, ki naj bi bile uvedene s predlagano direktivo o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EU, 2014/65/EU in (EU) 2016/97 v zvezi s pravili EU o zaščiti malih vlagateljev (direktiva omnibus o strategiji za naložbe malih vlagateljev), katere namen je preprečevati tveganja, ki jih za male vlagatelje pomenijo finančni vplivneži, z naložitvijo obveznosti finančnim vplivnežem in podjetjem za finančne storitve, ki uporabljajo storitve vplivnežev; vendar ugotavlja, da nekaterih finančnih vplivnežev ne najamejo pooblaščene finančne institucije niti ti ne ponujajo odobrenih finančnih produktov ali svetovanja, zato niso pod nadzorom pristojnih organov;

64. spodbuja Komisijo, naj finančne vplivneže in platforme s finančnimi vsebinami izrecno vključi v prihodnji evropski kodeks ravnanja za zasebne in neprofitne organizacije, in sicer z uvedbo prostovoljnega pečata za ustvarjalce, ki izpolnjujejo zahteve, da bi določila splošne

minimalne zahteve glede preglednosti, upravljanja z nasprotji interesov in kakovosti posredovanih informacij; poudarja, kako pomembne so obveznosti in etični standardi za finančne vplivneže in blagovne znamke, ki sodelujejo z njimi, glede na to, kakšen potencialni vpliv imajo na finančno dobrobit svojega občinstva;

65. poudarja, da morajo v skladu s sedanjim regulativnim okvirom finančni posredniki upoštevati različne določbe, katerih namen je zagotoviti visoko raven zaščite v korist vlagateljev. ugotavlja tudi, da so sestavni del tega obvezni ukrepi in ustrezne naložbe, namenjeni izboljšanju tehničnih znanj in spretnosti finančnih svetovalcev; ugotavlja, da bo dogovor, dosežen o posodobljeni strategiji za naložbe malih vlagateljev, uvedel zahtevo po pisnem sporazumu med finančnimi vplivneži in investicijskimi podjetji, s čimer se bosta povečali preglednost in zaščita malih vlagateljev;

66. poudarja, da je potreben jasen in učinkovit okvir, s katerim lahko pristojni nacionalni organi spremljajo in nadzirajo finančne vplivneže, da bi potrošnike zaščitili pred napačnimi informacijami in nasprotji interesov ter ohranili zaupanje v spletno finančno izobraževanje;

67. poziva spletne platforme, naj potrošnikom na pregleden način razkrijejo tveganja, povezana s finančnimi instrumenti z večjim tveganjem, na primer z uporabo opozoril o tveganju, in uvedejo orodja za prepoznavanje promocijskih vsebin za označevanje komercialnih vsebin; priporoča, naj se uvedejo kratki in učinkoviti učni instrumenti, ki bodo vključeni v sponzorirane vsebine in usklajeni z okviri kompetenc EU/OECD ter se bodo nanašali na zaupanja vredne javne vire;

68. poudarja, kako pomembno je, da se v zvezi s spletnimi komercialnimi sporočili učinkovito nadzoruje spoštovanje pravnega okvira EU in da se ta izvršuje, zlasti akt o digitalnih storitvah in direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah, da bi zaščitili dobrobit potrošnikov in zmanjšali tveganja finančne škode na spletu;

69. poziva platforme, naj še naprej spodbujajo znane in legitimne izobraževalne kanale o finančni pismenosti, in ponovno poudarja, da so platforme odgovorne za prepoznavanje in zmanjševanje tveganj zavajajočih vsebin in spletnih goljufij, tudi z uvajanjem inovativnih elementov, ko gre za označevanje komercialnih sporočil, načine opozarjanja na tveganja ter hitre postopke prijave in ukrepanja proti nezakonitim ali očitno škodljivim vsebinam; ugotavlja, da je treba ohraniti regulativni okvir, ki bo ostal prožen in v katerega bo mogoče vključiti hiter razvoj novih trendov na finančnih trgih, s čimer bi zagotovili, da bodo regulativni odzivi pravočasno usklajeni z razvojem v resničnem svetu, tudi z razvojem, povezanim z družbenimi mediji in finančnimi vplivneži;

70. poziva platforme, naj izboljšajo prepoznavanje in obravnavanje vsebin, s katerimi bi se lahko spodbujale piramidne sheme ali druge potencialno zavajajoče prakse, usmerjene proti neizkušenim maloprodajnim vlagateljem; poudarja, da morajo platforme hitro in obvezno ukrepati, da bi odstranile zavajajoče ali goljufive vsebine, pri čemer morajo biti posledice za vplivneže, ki so vpleteni v takšne dejavnosti, jasne;

71. poudarja, da so potrebni izobraževalni programi za finančne vplivneže, s katerimi bi zagotovili, da v celoti razumejo veljavne pravne okvire, etične standarde, obveznosti glede preglednosti in razkritja ter pomen jasnega in uravnoteženega obveščanja o koristih in tveganjih izdelkov ali storitev, ki jih promovirajo; poleg tega poziva države članice, naj spodbujajo usposabljanje finančnih vplivnežev o pravnih pravilih in etičnih standardih, ki jih morajo spoštovati pri promociji finančnih produktov;

72. opozarja na družbeno odgovornost finančnih vplivnežev, saj lahko nagovorijo večje število novih potencialnih vlagateljev, in njihov prispevek k povečanju ravni finančne pismenosti; zato te digitalne akterje poziva, naj prispevajo k oblikovanju evropske strategije za finančno pismenost ter sodelujejo na prireditvah in pobudah Komisije oz. držav članic, pri tem pa spoštujejo najvišje standarde neodvisnosti in preglednosti ter upoštevajo pravila o nepristranski finančni promociji;

73. izjavlja, da je pripravljen pomagati pri oceni, kakšna bi bila dodana vrednost smernic EU o komunikaciji finančnih vplivnežev glede na to, da nekateri akterji brez ustrezne odgovornosti oglašujejo tvegane produkte ali dajejo nepreverjene ali zavajajoče nasvete, kar bi lahko imelo škodljive posledice;

74. opozarja, da lahko finančni vplivneži, ki v družbenih medijih delijo kakršno koli mnenje v zvezi z vrednostjo ali ceno finančnega instrumenta ali priporočijo naložbeno strategijo, tudi če za izobraževalne namene, s tem objavijo naložbeno priporočilo, ki spada na področje uporabe uredbe o zlorabi trga[5]; ugotavlja, da lahko nekatera javna sporočila, objavljena v družbenih medijih, prinašajo tveganja v zvezi z zlorabo trga, tj. tveganja tržne manipulacije, trgovanja z notranjimi informacijami in nezakonitega razkritja notranjih informacij[6];

---

5 Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj).

6 Opozorilo za osebe, ki objavljajo naložbena priporočila v družbenih medijih, ki ga je 6. februarja 2024 izdal Evropski organ za vrednostne papirje in trge.

75. poziva Evropski organ za vrednostne papirje in trge in nacionalne organe držav članic, naj izdajo praktične smernice o tem, kdaj se objave v družbenih medijih štejejo za naložbena priporočila v skladu s pravili EU o zlorabi trga, in pojasnijo dolžnosti razkritja;

76. ugotavlja, da se vse bolj uporabljajo finančne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, in poziva k standardom glede razkritja porekla in označevanja z vodnim žigom, da je vir vsebine umetna inteligenca, v skladu z aktom o umetni inteligenci[7] in sektorskimi smernicami o uporabi umetne inteligence v investicijskih storitvah za male vlagatelje;

77. poziva Komisijo, naj v celoti izvršuje digitalna pravila EU, zlasti akt o digitalnih storitvah, da bi zagotovila, da bodo spletne platforme prevzele vso odgovornost za zmanjšanje tveganj in zaščito potrošnikov pred spletnimi goljufijami in finančnimi prevarami, tudi globokimi ponaredki, ustvarjenimi z umetno inteligenco; nadalje poziva Komisijo, države članice in evropske nadzorne organe, naj izboljšajo zmogljivosti za spremljanje in zgodnje odkrivanje, tudi z uporabo naprednih analitičnih orodij, da bi bolje zaščitili vlagatelje in ohranili zaupanje v finančni trg, saj je zaupanje javnosti ključno za izboljšanje finančne pismenosti in sprostitev zasebnih naložb;

78. opozarja, da morajo države članice v skladu z direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah promovirati medijsko pismenost in sprejeti ukrepe za razvoj veščin medijske pismenosti ter o tem poročati Komisiji; spodbuja nacionalne medijske regulatorje, naj pri izvajanju svojih ukrepov za razvoj veščin medijske pismenosti vključijo teme v zvezi s finančno pismenostjo in finančnimi vplivneži;

79. poziva Evropski odbor za medijske storitve in Evropski odbor za digitalne storitve, naj zagotovita dodatne smernice o ukrepih, ki bi jih lahko sprejeli za povečanje digitalne in medijske pismenosti, vključno z dejavnostmi, povezanimi s finančnimi vplivneži, ter ves čas sprejemata usklajene ukrepe za zmanjšanje tveganja za to, da bi uporabniki postali žrtve finančnih prevar ali prikritih komercialnih sporočil, povezanih s finančnimi ali investicijskimi storitvami;

80. predlaga, naj Komisija organizira vseevropsko vrhunsko srečanje, na katerem bi sodelovali finančni vplivneži, predstavniki finančnih storitev in predstavniki s področja finančne tehnologije ter predstavniki potrošnikov in regulatorji, da bi razpravljali o primerih dobre prakse za spletno finančno pismenost ter preučili ustrezne in

---

[7] Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

sorazmerne pristope (kot so samoregulacija in prostovoljni standardi) za zagotavljanje točnosti digitalnih finančnih vsebin; priporoča, naj na predlaganem vrhunskem srečanju sodelujejo organizacije civilne družbe, sindikati, združenja potrošnikov in izobraževalci ter institucionalni deležniki;

81. poziva Komisijo in vlade držav članic, naj sodelujejo s finančnimi vplivneži pri pripravi informativnih, na dejstvih temelječih, odgovornih in privlačnih ciljno usmerjenih medijskih kampanj o priložnostih, ki jih ponuja udeležba malih vlagateljev na finančnih trgih, ter naj na privlačen način povečajo finančno pismenost, da bi v EU vzpostavili kulturo naložb;

82. poudarja, da lahko uporaba digitalizacije in umetne inteligence ustvari znatno dodano vrednost pri povečanju prepoznavnosti naložbenih priložnosti, konkurence in preglednosti, med drugim z zagotavljanjem orodij za finančno pismenost, primerjavo provizij in produktov ter personaliziranimi ocenami donosa, ki temeljijo na tržnih podatkih v realnem času;

°

° °

83. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.